

STUDIA DE VIA SERICA KÖNYVEK

3.

PERCEPCIÓ ÉS RECEPCIÓ A SELYEMÚT MENTÉN

A kötetet szerkesztette:

HOPPÁL KRISZTINA ÉS KOVÁCS SZILVIA

ELTE Konfuciusz Intézet

Budapest, 2023

ELŐSZÓ

HOPPÁL KRISZTINA – KOVÁCS SZILVIA

A 2017 és 2022 között az Eötvös Loránd Tudományegyetem Távol-keleti Intézete, valamint a Szegedi Tudományegyetem Altajisztikai Tanszéke együttműködésében és a Magyar Tudományos Akadémia (majd az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat – ELKH) Támogatott Kutatócsoportok Irodája keretében működő Selyemút Kutatócsoport legfontosabb célkitűzése volt, hogy a Selyemút mentén létrejött kultúrák közötti kapcsolatokat interdiszciplináris megközelítéssel vizsgálja, s ezáltal a korábbinál pontosabb és mégis szerteágazóbb képet rajzoljon az ezekhez kapcsolódó komplex folyamatokról.

Az Eurázsia belsejében Kínától Európáig húzódó összetett kommunikációs és kereskedelmi rendszer, a Selyemút egyszerre szolgált áruk és különböző eszmék közvetítőjeként, ily módon a premodern korok során kultúrák, vallások és ideológiák találkozásának egyedülálló színterévé vált. E kulturális kölcsönhatások egyes részletei két, az irodalomtudományban és kommunikációelméletben gyakran alkalmazott, más diszciplínák által azonban kevésbé ismert megközelítés, a percepció és recepció segítségével is megfoghatók. Különböző kultúrák érintkezésekor ugyanis a befogadó kultúra egy idegen kultúrát vagy kulturális elemet percepciók sorozatán keresztül érzékel, melyekre a recepció keretében eltérő kulturális válaszokat ad. Mindez a Selyemút aspektusában rendkívül sokrétűen mutatkozik meg.

Ennek megfelelően jelen munka nem más tűzött ki célul, mint azt, hogy a Selyemút kulturális kölcsönhatásait e két fogalom mentén különböző tudományterületek bevonásával vizsgálja a Selyemút Kutatócsoport, majd annak megszűntével az ELTE BTK Távol-keleti Intézet kiadványsorozatának, a *Studia de Via Serica* Könyvek részeként.

A sorozat első, *Kultúrák találkozása és kölcsönhatása a Selyemút mentén* című kötete 2018-ban jelent meg Dallos Edina és Kósa Gábor gondozásában, és a 2018. június 8-án a neves sinológus, Ecsedy Ildikó születésének 80. évfordulója tiszteletére az Eötvös Loránd Tudományegyetemen az MTA–ELTE–SZTE és a Konfuciusz Intézet közös rendezésében megtartott, megegyező című tudományos konferencia előadásának írott változatát adja közre. A második, Dallos Edina és Felföldi Szabolcs szerkesztette kötet 2021-ben került kiadásra, s a Selyemút Kutatócsoport 2020 őszén, a koronavírus

járvány miatt online formában megtartott, *Centrum és periféria problémaköre a Selyemút történetében* című konferenciáján elhangzott előadásokból született tanulmányokat tartalmazza.

A sorozat harmadik, jelenlegi kötete a 2022. január 11-én az ELTE Távolkeleti Intézetének szervezésében online megrendezett *Percepció és recepció a Selyemút mentén* című hazai tudományos konferencián elhangzott előadásokból született tanulmányokat tartalmazza. Az itt olvasható cikkek az idegen, a más, az eltérő észlelésének, felfogásának, befogadásának vagy éppen elutasításának folyamatát különböző diszciplínák, mint a nyelvészet, történelem, politológia, vallástudomány és régészet szemszögéből vizsgálják, az ókortól a középkoron át egészen napjainkig. Ezáltal a kötet egyedülálló módon a Selyemút kulturális kölcsönhatásainak folyamatát, a kultúrák közötti érintkezés részleteit, egyes elemek átvételének vagy elvetésének okait több aspektusból, *longue durée* közelíti meg, illeszkedve a *Studia de Via Serica* Könyvek tematikus sorába.

Budapest – Szeged, 2023. július 6.